

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku lingwista w turystyce międzynarodowej na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym prowadzonym przez Ministra Edukacji i Nauki pod sygn. DSW-WNP.8014.33.2021.2.DCz

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk humanistycznych oraz nauk teologicznych, a także II zespołu nauk społecznych prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: ekonomia i finanse, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o zarządzaniu i jakości wyraża:

negatywną opinię

w związku z tym, że nie są spełnione warunki prowadzenia studiów na kierunku lingwista w turystyce międzynarodowej na poziomie studiów drugiego stopnia, o profilu praktycznym.

Uzasadnienie:

1. Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych nie odpowiada celom i koncepcji kształcenia.
Cele i koncepcja kształcenia niezależnie od ścieżki dyplomowania na kierunku lingwista w turystyce międzynarodowej zakładają przygotowanie absolwenta do pracy na stanowiskach operacyjnych i kierowniczych w przedsiębiorstwach świadczących usługi turystyczne, w tym hotelarskich, gastronomicznych, rekreacyjnych, przewodnickich oraz w innych podmiotach obsługi ruchu turystycznego (np. instytucjach administracji publicznej), w tym także do podejmowania własnej działalności gospodarczej. Szczególny nacisk położony jest na wiedzę i umiejętności z zakresu organizacji i świadczenia usług hotelarskich, procesu zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym, zasobami ludzkimi, profesjonalnej obsługi klienta oraz swobodnego posługiwania się językami obcymi. Koncepcja kształcenia mieści się w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, nie ma jednak wyraźnego umocowania w dyscyplinie nauki socjologiczne i w żaden sposób nie odnosi nie do dyscypliny naukowej językoznawstwo. Zakłada ona bowiem wyposażanie studentów w operacyjną wiedzę i umiejętności posługiwania się trzema językami obcymi: angielskim na poziomie C1 ESOKJ, hiszpańskim – B2 i niemieckim, francuskim lub rosyjskim na poziomie B1. Umiejętności językowe nieprawidłowo zostały zidentyfikowane jako kompetencje w dyscyplinie naukowej językoznawstwo.
2. Efekty uczenia się nie w pełni odpowiadają koncepcji kształcenia.
Efekty uczenia się są wewnętrznie niespójne, nie są w pełni specyficzne dla kierunku i nie są powiązane z dyscyplinami, do których został on przyporządkowany, ponieważ nie zakładają osiągnięcia w stopniu pogłębionym zaawansowanej wiedzy w zakresie

tych dyscyplin, w tym jej zastosowań praktycznych w działalności zawodowej związanej z kierunkiem. Na przykład w zakresie charakterystyki P7S_WG efekt W_01 zakłada, że studenci w pogłębionym stopniu osiągną wiedzę w zakresie nieokreślonych z nazwy dyscyplin naukowych w powiązaniu z obszarem nauk humanistycznych i społecznych z zastosowaniem jej w działalności zawodowej związanej z kierunkiem lingwista w turystyce międzynarodowej, nie wskazując jednak zakresu tej działalności, choć zawężając ją do nazwy kierunku. Z kolei efekt W_02 mówi, że ta pogłębiona wiedza odnosi się do językoznawstwa teoretycznego i stosowanego, ale jej zastosowania praktyczne możliwe są w wybranej sferze działalności zawodowej. Uściślając zatem dyscyplinę naukową, w zakresie której studenci osiągają pogłębioną, podbudowaną teoretycznie wiedzę wprowadza on dowolne, wybrane kompetencje zawodowe. Żaden z efektów uczenia się nie odnosi się do pogłębionej, podbudowanej teoretycznie wiedzy w zakresie dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości oraz nauki socjologiczne w powiązaniu z właściwą charakterystyką PRK. Nauki o zarządzaniu i jakości pojawiają się w roli dyscyplin subsydiarnych dla kierunku odnoszących się do kompetencji określonych charakterystyką P7S_WK w zakresie ekonomicznych, prawnych, etycznych i innych uwarunkowań różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym zasad ochrony własności intelektualnej, które nie stanowią teoretycznych podstaw dla kierunku. Te niespójności przenoszą się na efekty w kategorii umiejętności, bowiem zakłada się, że studenci osiągną umiejętności odpowiadające m.in. dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości w zakresie rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów choć pogłębioną i podbudowaną teoretycznie wiedzę osiągają w dyscyplinie językoznawstwo. Żaden z efektów uczenia się w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych nie wskazuje zakresu działalności zawodowej właściwej dla kierunku lingwista w turystyce poza umiejętnością posługiwania się językiem obcym w turystyce międzynarodowej. Żaden z efektów uczenia się nie odnosi się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych związanych z dyscypliną nauki socjologiczne.

3. Treści programowe nie umożliwiają osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie dyscypliny naukowej językoznawstwo.

Harmonogram realizacji programu studiów nie obejmuje zajęć w dyscyplinie naukowej językoznawstwo. Założone dla kierunku treści programowe obejmują zagadnienia organizacji i zarządzania w turystyce, socjologii turystyki oraz elementy realioznawstwa, którym towarzyszą rozbudowane kursy praktycznej nauki języków obcych, w tym zakresie pisania akademickiego. Kursy te nie są powiązane z dyscypliną naukową językoznawstwo, gdyż nie obejmują uporządkowanej i podbudowanej teoretycznie wiedzy obejmującej kluczowe zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej oraz aparatu teoretyczno-pojęciowego dyscypliny. Zagadnienia z gramatyki, stylistyki czy struktury eseju akademickiego nie są powiązane z teoriami językoznawczymi. Treści programowe nie są więc zgodne z aktualną, pogłębioną wiedzą i jej zastosowaniami praktycznymi z zakresu dyscypliny językoznawstwo, co odpowiada stawianym kierunkowi celom kształcenia, ale nie umożliwia osiągnięcia zakładanych dla kierunku efektów uczenia się. Nie dotyczą bowiem wiedzy, lecz umiejętności językowych, które nie wymagają podstaw teoretycznych, a oparte są na ogólnej znajomości podstawowych zasad gramatyki. Potwierdzają to cele określone na

przykład dla zajęć *zintegrowana nauka języka angielskiego* w ostatnim semestrze kursu: 1) „Rozwijanie biernych i czynnych umiejętności posługiwania się językiem angielskim pisanym i mówionym w obrębie sprawności gramatyki, pisania, mówienia, słuchania czytania i fonetyki”, 2) „Zapoznanie studentów z różnymi stylami, rejestrami językowymi, akcentami i dialektami w języku angielskim. Kształtowanie umiejętności wystawiania się w języku angielskim na wybrane tematy z życia codziennego ze szczególnym uwzględnieniem tematów w zakresie turystyki”, 3) „Kształtowanie umiejętności płynnego formułowania argumentów i wyrażania opinii w wypowiedzi ustnej i pisemnej w języku angielskim”. Odzwierciedleniem braku zaawansowanych treści językoznawczych w programie studiów jest wykaz literatury dla tych zajęć, który zawiera podręczniki do kształcenia na kursach językowych, w tym stosowane także w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, a także fakt powierzenia prowadzenia tych zajęć osobie bez dorobku naukowego w dyscyplinie językoznawstwo.

4. Program studiów nie zapewnia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymiarze ponad 50% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów.

Program studiów formalnie obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, którym przypisano 81 punktów ECTS, ale zajęcia te w znaczącej części nie są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i przede wszystkim w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Do tej grupy nie można zaliczyć następujących zajęć obowiązkowych dla wszystkich studentów: praktycznej nauki języków obcych oraz języka migowego, praktycznej wiedzy o obszarach językowych – elementy wiedzy o krajach w łącznej liczbie 34 ECTS. Wyłącznie tych zajęć z grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne skutkuje niespełnieniem wymagań określonych odpowiednimi przepisami. Wynikające z tradycji akademickiej samo użycie przymiotnika „praktyczna” w przypadku praktycznej nauki języka obcego nie oznacza, że zajęcia te zapewniają wykonywanie przez studentów czynności powiązanych z przyszłą ścieżką zawodową w adekwatnych warunkach. Podczas tych zajęć kształtowane są bowiem przede wszystkim ogólne umiejętności językowe, np.: pisanie, czytanie, interakcja czy mediacja i powiązane z nimi kompetencje, np. zdolność do dokonywania samooceny, wykorzystania technik samodzielnej pracy nad językiem, korzystania ze źródeł informacji, w tym również przy pomocy technologii informacyjno-komunikacyjnych. Kompetencje te wynikają wprost z Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego, który stanowi ogólną ramę dla kształcenia językowego, która nie jest powiązana z praktycznym profilem studiów i kierunkiem studiów. Analiza tekstu czy też poprawne posługiwanie się strukturami języka obcego nie są praktycznymi umiejętnościami zawodowymi, lecz kompetencjami ogólnymi, na których dopiero mogą być budowane umiejętności specjalistyczne, w tym powiązane z danym zawodem. Zajęć poświęconych praktycznej wiedzy o obszarach językowych nie można zaliczyć do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, bo już sama ich nazwa, nawet z uwzględnieniem przymiotnika „praktyczna”, wskazuje, że ich celem jest zdobywanie wiedzy.

5. Program i organizacja praktyk zawodowych nie zapewniają ich prawidłowego przebiegu.

Praktyki zawodowe odbywają się na studiach pierwszego i drugiego stopnia, przy czym dla obu etapów założono te same efekty uczenia się bez uwzględniania zróżnicowania na rodzaje praktyk lub/i progres kompetencji. Nie zostały określone 1) wymiar praktyk dla poszczególnych semestrów wraz z przypisaną im liczbą punktów ECTS, 2) ramowy program praktyk specyfikujący czynności, które studenci powinni wykonać podczas ich trwania, 3) wymagania stawiane kwalifikowanym do odbycia praktyk zakładom pracy i 4) wymagania stawiane opiekunom praktyk w tych zakładach. Przyjęty w Uczelni program praktyk odnosi się do kierunku filologia ścieżki dyplomowania hispanista w obsłudze hotelarsko-turystycznej na studiach pierwszego stopnia, a także Kierunkowy regulamin praktyk zawodowych odnosi się do kierunku filologia prowadzonego na tym poziomie studiów. Regulamin ten przewiduje możliwość zwolnienia studentów z praktyk zawodowych na podstawie wykonywanej pracy zawodowej. Działanie to stanowi naruszenie dyspozycji norm ustawy, które stanowią jednoznacznie, iż odmienne sposoby osiągania i weryfikacji efektów uczenia się, niż typowe, a zatem oparte na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie studiów mogą być stosowane przez uczelnię tylko na podstawie przepisów szczególnych. W przypadku praktyk zawodowych, takich szczególnych przepisów brak.

6. Zasady rekrutacji nie zapewniają doboru kandydatów o kompetencjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie zakładanych dla kierunku efektów uczenia się. Na kierunek mają być przyjmowani absolwenci wszystkich kierunków studiów, którzy osiągnęli poziom B2 ESOKJ z języka angielskiego. Weryfikacji nie podlega poziom znajomości pozostałych objętych koncepcją kształcenia języków obcych, co umożliwi podjęcie studiów kandydatom, którzy nie posiadają kompetencji wstępnych, by jednocześnie z podnoszeniem umiejętności w zakresie posługiwania się językiem angielskim osiągnąć w zakładanym dla studiów czasie poziom B2 ESOKJ w języku hiszpańskim i B1 w języku niemieckim, francuskim lub rosyjskim. Jednocześnie kandydaci, którzy na studiach pierwszego stopnia ukończyli kierunki studiów, które nie są przyporządkowane do dyscypliny językoznawstwo, nie posiadają kompetencji wstępnych, by osiągnąć efekty uczenia się odnoszące się do pogłębionej pogłębionej, podbudowanej teoretycznie wiedzy zakresie tej dyscypliny na studiach drugiego stopnia, w tym w szczególności efektu W_02, o którym mowa w punkcie 2.
7. Nie przyjęto specyficznych dla kierunku zasad dyplomowania uwzględniających praktyczny profil studiów. Mając na uwadze przyporządkowanie kierunku do trzech dyscyplin naukowych nie została wskazana dyscyplina lub dyscypliny naukowe w zakresie, których mogą powstawać prace dyplomowe oraz ich zakres tematyczny. Cele, efekty uczenia się i treści programowe określone w sylabusie seminarium dyplomowego są tak ogólne, że mogą stanowić część opisu seminarium z dowolnej dyscypliny na dowolnym kierunku studiów. Cele seminarium dyplomowego i efekty uczenia się odnoszą się do prowadzenia badań naukowych bez uwzględnienia praktycznych zastosowań ich wyników we właściwych dla kierunku zawodach.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ciąży obowiązek zawiadomienia Ministra Edukacji i Nauki o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
26.05.2021

Krzysztof Diks

